

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121562906
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:6121562906.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Bratislava - Petržalka, Pajštúnska 5, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom Bratislava - Petržalka, Pajštúnska 5, proti žalovanej 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., C. XXX/XX, o zaplatenie 19.141,51 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 8. septembra 2022, č. k. 3Csp/20/2022-121, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žalovanej voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej 1/ nárok na náhradu trov konania nepriznal. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 39, § 524 ods. 1 a 2, § 528 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona o bankách v znení ku dňu uzavretia Zmluvy, § 255 ods. 1 CSP. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanej 1/ a žalovanému 2/ D. E. (ďalej len „žalovaný 2/“) zaplatiť mu spoločne a nerozdielne 19.141,51 eur titulom istiny, sumu 3.346,48 eur titulom úroku, sumu 496,02 eur titulom vyčísleného úroku z omeškania a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 20.687,51 eur od 15.12.2020 do 01.02.2021 a iné. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že F. ako banka uzatvorila so žalovanými 1/ a 2/ ako dlžníkmi dňa 18.07.2017 Zmluvu o splátkovom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 25.000,- eur ako spotrebný úver na Čokoľvek. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalobca odvodzoval svoje právo od predmetnej zmluvy. Spornú pohľadávku voči žalovanej 1/ mal získať žalobca na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1092/2020/CE zo dňa 14.12.2020. Súd prvej inštancie konštatoval, že F. ako banka a pôvodný veriteľ sa pri postúpení pohľadávky žalovanej 1/ na inú osobu musí riadiť okrem všeobecných ust. Občianskeho zákonníka aj ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, a pokiaľ žalobca tvrdil, že pohľadávku nadobudol postúpením od banky, mal riadne preukázať splnenie podmienok platného postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 cit. zákona o bankách, čo je predpokladom na preukázanie svojej aktívnej vecnej legitímácie. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca síce predložil súdu listinný dôkaz - list zo dňa 10.09.2020, ktorý vypracovala F. a ktorý adresoval žalovaným 1/ a 2/, z obsahu ktorých F. upozornila žalovaných 1/ a 2/ na to, že ak dlžnú sumu, ktorá ku dňu 10.09.2020 predstavovala 23.364,57 eur neuhradia, F. bude oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe. Súd prvej inštancie napriek uvedenému mal za to, že žalobca nepreukázal, že uvedený list F. aj skutočne zaslala žalovanej 1/ (keďže zákon č. 483/2001 Z. z. predpokladá, aby výzva bola písomná, musí sa banka aspoň pokúsiť o jej zaslanie dlžníkovi -

žalovanému na jeho poslednú známu adresu), a to napr. poštovým podacím lístkom, podacím hárkom, doručenkou a podobne. Vzhľadom k tomu, že žalobca nepreukázal, že pohľadávku banky bolo možné na neho postúpiť, súd prvej inštancie dospel k záveru, že Zmluvu o postúpení pohľadávok č. 1092/2020/CE zo dňa 14.12.2020, na základe ktorej podľa tvrdenia žalobcu nadobudol pohľadávku voči žalovanej 1/ od F. titulom danej zmluvy, treba považovať v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka za neplatný právny úkon, nakoľko je v danej časti v rozpore so zákonom. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R60/2018 v zmysle ktorého, postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon. Ďalej súd prvej inštancie k tvrdeniu žalobcu v žalobe, že „žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní“ uviedol, že takéto všeobecné tvrdenie kopírujúce znenie ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách a na preukázanie splnenia podmienok riadneho postúpenia bankovej pohľadávky bolo nepostačujúce. Nebolo z tohto tvrdenia zrejmé, čo bolo obsahom písomnej výzvy, kto ju žalovanej 1/ zaslal, kedy bola táto písomná výzva žalovanej 1/ zaslaná (prípadne, kedy sa jej dostala do dispozície) a aká bola výška pohľadávky v čase postúpenia pohľadávky (nakoľko postúpiť možno len splatnú pohľadávku banky). Len takto precizované tvrdenia môže protistrana účinne poprieť alebo nepoprieť. Súd prvej inštancie dodal, že obsah ani jednej z predložených výziev - listov zo dňa 09.07.2020, resp. 11.08.2020 nenasvedčoval tomu, že tieto F. zaslala žalovanej 1/ práve v súvislosti so zamýšľaným postúpením pohľadávky. Z obsahu uvedených výziev bolo zrejmé, že účelom ich vyhotovenia nebolo dodržanie postupu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ale jedine dodržanie postupu stanoveného v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, aby sa pohľadávka mohla účinne stať splatnou ešte pred uplynutím dojednanej konečnej splatnosti. Písomnosti vyhotovované veriteľom a doručované dlžníkovi podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (teda v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru) a písomnosti vyhotovované veriteľom a doručované dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (teda v súvislosti s osobitnými podmienkami postupovania pohľadávok) sa navzájom nenahrádzajú, ani nekonzumujú, keď účel každej z nich a aj z toho plynúci obsah každej z nich je odlišný. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal napr. na záver prijatý v rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoCsp/21/2020 zo dňa 29.07.2020, ktorý rovnako konštatoval, že tieto výzvy nemožno zamieňať ani stotožňovať. Okrem toho, doručovanie výzvy zo dňa 09.07.2020 nebolo ani tvrdené, ani preukázané. Nakoľko žalobca nepreukázal platné postúpenie pohľadávky titulom Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 18.07.2017 z pôvodného veriteľa - F. ako banky na žalobcu vo vzťahu k žalovanej 1/, súd prvej inštancie zmluvu, na základe ktorej došlo k postúpeniu pohľadávky F. voči žalovanej 1/ dňa 19.12.2020 považoval v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka za neplatný právny úkon. V konaní nebola preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu, preto súd prvej inštancie žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Konštatoval, že vzhľadom k tomu, že žaloba bola zamietnutá, žalovanej 1/ ako v konaní plne úspešnej by nárok na náhradu trov konania patril, avšak z obsahu spisu jej žiadne trovy nevyplývali, preto súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovanej 1/ nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel, resp. v zmysle ust. § 389 ods. 1 CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli. Uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods.1 písm. b/, f/,g/ a h/ CSP. Poukázal na to, že od vydania platobného rozkazu sa v konaní nič nezmenilo, skutkové tvrdenia žalobcu boli nesporné (§ 151 ods. 1 CSP) a žalovaný bol v konaní absolútne pasívny. Okrem iného priložil jednotlivé výzvy, ktorých doručenie v konaní spornými žiadnym spôsobom nebolo (ani jedna zo strán sporu nepoprela doručenie akýchkoľvek priložených výziev). Súdu prvej inštancie vytkol, že žiadnym spôsobom nevyzýval žalobcu na predloženie akýchkoľvek dôkazov, navyše v otázke platnosti postúpenia pohľadávky (preukázania nesporného skutkového tvrdenia doručovania jednotlivých výziev), pričom tak urobiť mal a mohol, ak považoval žalobu za nedôvodnú (§ 138 CSP). Žalobca v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia vyšších súdnych autorít v obdobných skutkových i právnych veciach, napr. na uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 6CoCsp/28/2020 z 31.03.2021, uznesenie Krajského súdu v Bratislave,

sp. zn. 3Co/84/2019 z 29.05.2020. Žalobca pre úplnosť uviedol, že pokiaľ v konaní tvrdil, že právny predchodca žalobcu vykonal nejaký úkon, v tomto prípade, že právny predchodca žalobcu žalovaného (resp. dlžníka) opakovane vyzýval, potom nemusel osobitne tvrdiť, že tieto výzvy odoslal a dal na poštovú prepravu, nakoľko to bolo zrejme už zo samotného tvrdenia, že voči druhej strane takýto úkon vykonal. Prijatie (opačného) názoru o vyhotovení si výziev veriteľom tak povediac „sám pre seba“ bez osobitného tvrdenia o ich doručovaní dlžníkovi malo totiž znaky judikatórne odmietnutého prílišného formalizmu. V tejto súvislosti príkladmo poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 9CoCsp/81/2020 z 16.03.2021. Žalobca okrem preukázania platobnej histórie a jednotlivých výziev dostatočne jasne preukázal, že predmetné výzvy žalovanému doručované boli. Naopak, žalovaný tieto tvrdenia, či dôkazy žiadnym spôsobom počas celého konania nerozporoval. Preto ich v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP bolo podľa názoru žalobcu potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia, na základe čoho bolo v konaní potrebné uzavrieť, že boli nesporným skutkovým tvrdením (ktoré nebolo potrebné preukázať ďalšími listinnými, prípadne inými dôkazmi), že jednotlivé výzvy boli žalovanému riadne doručené (a to aj bez potreby ďalšieho preukázovania doručovania prostredníctvom doručeníek, resp. vrátených obálok). Nebolo žalobcovi zrejme, z akého dôvodu súd nesporné skutkové tvrdenia strán sporu de facto poprel, ak právne uzavrel, že doručenie preukázané nebolo. Napadnuté rozhodnutie však nezohľadnilo ani judikatúru najvyšších súdnych autorít, v otázke obsahových náležitostí výzvy podľa § 92 ods. 8 ZoB, ako aj dovolacím súdom vyriešenú právnu otázku, či výzvou podľa § 92 ods. 8 ZoB možno rozumieť podanie, ktorým veriteľ vyhlasuje splatnosť pohľadávky. Aktuálna rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR (sp.zn. 8Cdo/169/2020) pripustila, aby za výzvu na plnenie podľa § 92 ods. 8 ZoB bolo možné považovať aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti, avšak iba za súčasnej podmienky, že jeho obsahom je výzva dlžníkovi na zaplatenie. Podaním zo dňa 11.08.2018 postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť ku dňu 10.08.2020 a vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 23.287,63 eur v lehote 15 dní. Predmetné podanie obsahovalo aj výzvu na zaplatenie dlžnej sumy. Podľa názoru žalobcu bolo v konaní jednoznačne preukázané dodržanie všetkých podmienok pre platné postúpenie pohľadávky, postupovala sa splatná a nezaplatená pohľadávka, pričom žalovaný bol v omeškaní s plnením čo i len časti záväzku po dobu viac ako 90 dní (konkrétne 918 dní) a bol opakovane vyzvaný zo strany postupcu na úhradu dlžnej sumy pred postúpením pohľadávky. Vzhľadom na uvedené žalobca zaujal stanovisko, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy, spolu s príslušným úrokom z omeškania. V prípade otázky aktívnej legitímácie žalobcu, predmetnú skutočnosť podľa žalobcu preukázal relevantnými dôkazmi predloženými v konaní, a to najmä (nie výlučne) doručenkami k jednotlivým výzvam zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok.

3. Žalovaná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani to nevyžadoval verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie na právnom závere, že žalobca v konaní nedisponoval aktívnou vecnou legitímáciou, pričom nedošlo k účinnému zosplateniu predmetného úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu z dôvodu, že žalobca v konaní nepreukázal platné postúpenie pohľadávky proti žalovanej 1/ z pôvodného veriteľa, SLSP ako banky, keď predložená zmluva o postúpení pohľadávky je v zmysle § 39 OZ neplatná pre rozpor s § 92 ods. 8 zákona o bankách.

6. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti k odvolacím námietkam žalobcu uvádza:

7. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej, t. j. existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, t. j. existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Preto nepostačuje, aby žalobca v súdnom konaní svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukázal len oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi; je potrebné preukázanie platného

postúpenia pohľadávky. Podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak dlžníkovi postúpenie oznámil postupca, dlžník nemá právo požadovať preukázanie postúpenia zmluvou o postúpení pohľadávky. To však platí len vo vzťahu k dlžníkovi, teda presnejšie vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy o postúpení pohľadávky na jednej strane a dlžníkom na strane druhej, nie vo vzťahu k súdu. V tomto smere nastal odklon súdnej praxe od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Obo 210/01, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd z takého oznámenia vychádza bez toho, aby ako predbežnú otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Tento odklon od uvedeného rozhodnutia vyplýva napríklad z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Obo 49/2008zo dňa 14.05.2008, ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Cdo 76/2007zo dňa 28.01.2009, podľa ktorého v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení, resp. v spore o splnenie neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo a z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení, sp. zn. IV. ÚS337/2012-19 zo dňa 03.07.2012.

8. Pre potreby ďalšej argumentácie, s ohľadom na dôvody podaného odvolania žalobcu, odvolací súd uvádza, že v prejedávanej veci bolo zrejmé, že vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou vznikol z bankového úveru, ktorý je regulovaný špeciálnou právnou úpravou, a to zákonom č. 483/2001 Z.z. o bankách, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku predpisom s charakterom lex specialis. Keďže k postúpeniu pohľadávky v danom prípade došlo medzi bankou a nebankovým subjektom, okrem všeobecnej úpravy postúpenia pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka (§ 524 a nasl.) je potrebné zohľadniť aj špeciálnu úpravu týkajúcu sa postúpenia pohľadávky podľa vyššie uvedeného Zákona o bankách, zakotvenú v ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách.

9. Odvolací súd považuje za potrebné citovať § 92 ods. 8 zákona o bankách: „Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.“

10. Ust. § 92 ods. ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ale stanovuje podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou. Tomu nasvedčuje jednak znenie citovaného ustanovenia ("...môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku... postúpiť"), ako aj jeho zaradenie do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie "Ochrana klientov a bankové tajomstvo". Účelom tohto ustanovenia teda nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Postúpenie pohľadávky bankou bez splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon je absolútnu neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu má súd povinnosť prihliadať ex officio.

11. V danom prípade, keďže právnym predchodcom žalobcu bola banka a podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňujú platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky, bol postup

súdu prvej inštancie správny, keď zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky na žalobcu dodržané kumulatívne podmienky ustanovené zákonom o bankách, teda, či postúpenie pohľadávky bolo platné.

12. Odvolací súd rovnako ako aj súd prvej inštancie je toho názoru, že žalobca v spore pred súdom prvej inštancie nepreukázal splnenie podmienok § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky, a preto možno súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že zmluva o postúpení pohľadávky, ktorou mal pohľadávku proti žalovanej nadobudnúť, je pre rozpor so zákonom neplatná. V súdnom spise je iba založená podpísaná doručka žalovanou (čl. 26, prevzala dňa 19.08.2020) týkajúca sa Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 11.08.2020, v ktorej pôvodný veriteľ oznámil žalovanej, že nastal prípad porušenia v zmysle bodu 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery F. - omeškanie so splácaním pohľadávky o viac ako 3 mesiace a z uvedeného dôvodu vyhlásila F. ku dňu 10.08.2020 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy zo dňa 18.07.2017 (na doručke je uvedený číselný kód so skratkou „ LC04-14080“, čo by malo pravdepodobne znamenať Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti podľa čísla G. uvedeného na tomto liste). Avšak za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je možné považovať predmetné Oznámenie F. zo dňa 11.08.2020, nakoľko v tomto sa neodkazuje na postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Spotrebiteľ vo výzve musí byť upozornený nielen na omeškanie, ale aj na jeho následok, na vôľu banky postúpiť pohľadávku a na možnosť zvrátiť postúpenie. Ostatné listiny, resp. výzvy zo dňa 09.07.2020, resp. zo dňa 10.09.2020, ktoré vypracoval právny predchodca žalobcu (F.) sú v spise založené bez akejkoľvek informácie, doručky či potvrdenia o ich reálnom zaslaní, resp. doručení žalovanej. Je zrejmé, že ide iba o čisto formálne prejavy vôle, ktoré nepôsobia a ani v rozhodnom čase nepôsobili voči neprítomnej osobe – žalovanej, tak ako to § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka predpokladá a vyžaduje. Žalobca v konaní nepreukázal, že splnil svoju povinnosť vyzvať žalovanú ako dlžníka na splnenie povinnosti na úhradu dlžnej sumy plynúcej z úverovej zmluvy, pričom žalobca si až po splnení týchto povinností mohol pohľadávku uplatniť na súde, resp. až po reálnom vykonaní. Aby mohol byť predmetný úver riadne a v súlade so zákonom splnený, museli byť predmetné výzvy aj reálne zaslané a doručované. Samotné predloženie týchto listín (výziev) bez ďalšieho nemá žiadne právne účinky na postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 565 Občianskeho zákonníka. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručenie je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručenie najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t. j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície. Dôjdením do sféry dispozície možno rozumieť dôjdenie prejavu vôle do takej sféry, v rámci ktorej možno rozumne očakávať, že sa adresát s obsahom danej písomnosti oboznámi (môže objektívne oboznámiť). V prejednávanom prípade však žalovaná nemala ani objektívnu možnosť sa oboznámiť s predmetnými výzvami, nakoľko tie jej neboli vôbec zasielané.

13. V intenciách uvedeného sa odvolací súd prikláňa k názorovému prúdu, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky z 15. decembra 2020 sp. zn. 5Cdo/36/2020, v ktorom sa Najvyšší súd zaoberal doručovaním zásielok - výziev pri zospoplatnení úveru a jeho následného postúpenia a v ktorom vyslovil právny záver, podľa ktorého je ustanovenie § 45 ods.1 Občianskeho zákonníka kogentným ustanovením, ktoré nepripúšťa odchýlnu dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Dojednanie, že zásielka sa považuje za doručenie tretím dňom od jej odoslania bez toho, aby došla do sféry adresáta, súdna prax vyhodnotila pre rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka za neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. V prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručovaní zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať. Vzhľadom k citovanému bolo povinnosťou žalobcu, (ktorý bol o.i. zastúpený právnym zástupcom), ako nositeľa dôkazného bremena, ak chcel byť v sporovom konaní úspešný, uvedené skutočnosti preukázať a nie ich iba tvrdiť. V opačnom prípade sa jedná iba o ničím nepodložené tvrdenia žalobcu bez podpory tak potrebných listinných dôkazov. Vzhľadom na uvedené závery neobstoja námietky žalobcu v odvolaní, že jednotlivé výzvy boli žalovanému riadne doručené, a to aj bez potreby ďalšieho preukazovania doručovania prostredníctvom doručeníek, resp. vrátených obálok. Rovnako nebolo možné súhlasiť s tvrdením žalobcu, že pokiaľ žalovaná nijakým spôsobom nenamietala, že jej výzvy od žalobcu doručené neboli, súd mal tieto skutočnosti považovať za nesporné a nezaoberať sa nimi, nakoľko od uvedenej otázky závisela otázka platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorá mala vplyv na ustálenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. A otázku vecnej legitímácie je súd povinný skúmať

ex offa, teda aj v prípade, ak to žiadna strana sporu v konaní nenamietala (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 8Cdo/28/2019).

14. Odvolací súd na základe vyššie uvedeného posúdil záver súdu prvej inštancie o tom, že právny predchodca žalobcu nepreukázal platnosť postúpenie pohľadávky banky na žalobcu za správny, čo samo o sebe spôsobuje absolútnu neplatnosť Zmluvy o postúpení pohľadávok i obchádzanie § 45 ods. 1, § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho nebola preukázaná aktívny vecná legitimácia žalobcu v konaní, čo je dôvodom na zamietnutie žaloby.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

17. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 255ods. 1 a § 251 CSP. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, a preto jej v zmysle § 255 ods. 1 CSP v zásade patrí právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania. Zo spisu však nevyplynuli žiadne odôvodnené a preukázané trovy žalovanej v zmysle § 251 CSP, preto odvolací súd rozhodol, že jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).